

Sammanfattning Föreläsning 17

Metod för att hitta potential f till konservativt vektorfält

$$F = \langle P, Q \rangle: \quad \text{Vill lösa} \begin{cases} f_x = P & (i) \\ f_y = Q & (ii) \end{cases}$$

1. Tar först en lösning f_0 till (i), $f_0 = \int P dx$. Allmänna lösningen till (i) är då $f(x, y) = f_0(x, y) + g(y)$ (*).
2. Sätter in lösningen från (*) i (ii) för att bestämma g :
$$Q \stackrel{(ii)}{=} f_y \stackrel{(*)}{=} (f_0)_y + g'(y) \Rightarrow g(y) = \int Q - (f_0)_y dy.$$

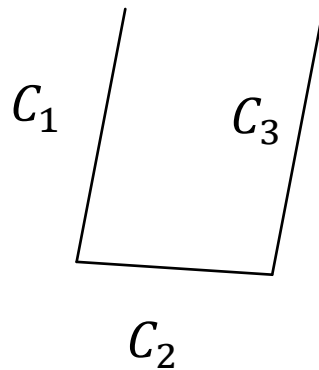
En kurva C är **styckvis glatt** om den kan delas upp i glatta kurvor C_1, \dots, C_m där C_i slutar där C_{i+1} börjar.

Då definierar man

$$\int_C f \, ds = \int_{C_1} f \, ds + \dots + \int_{C_m} f \, ds$$

och

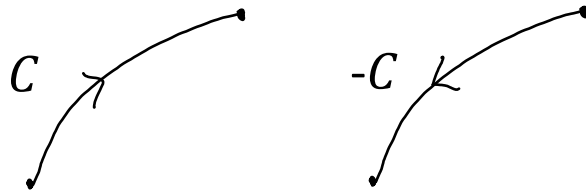
$$\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \int_{C_1} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} + \dots + \int_{C_m} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$$

För integraler av vektorfält längs C ser man C som en *orienterad kurva*, dvs. den består av punkter och en riktning.

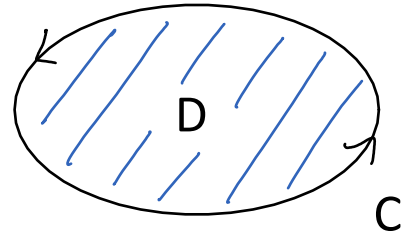
Man definierar kurvan $-C$ som kurvan som består av samma punkter men går i motsatt riktning.

$$\int_{-C} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = - \int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$$

En enkel sluten kurva C (som börjar och slutar i samma punkt och inte korsar sig själv) **begränsar** ett område D , dvs. C är randen till D .

C är **positivt orienterad** om den går moturs kring D (D på vänster sida om man följer C i positiv riktning), annars är den **negativt orienterad**.

Notation

C kurva, parametriseras av $\mathbf{r}(t) = (x(t), y(t))$, $a \leq t \leq b$

$\mathbf{F} = \langle P, Q \rangle$ vektorfält

Då betecknar man

$$\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \int_a^b \mathbf{F}(\mathbf{r}(t)) \cdot \mathbf{r}'(t) dt = \int_C P(x(t), y(t))x'(t) + Q(x(t), y(t))y'(t) dt$$

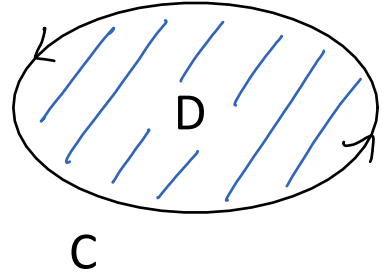
också med

$$\int_C P dx + Q dy$$

(dvs $dx = x'(t) dt$ och $dy = y'(t) dt$)

Greens formel: Låt C vara en enkel sluten positivt orienterad kurva som begränsar området D . Då är

$$\int_C P dx + Q dy = \iint_D \left(\frac{\partial Q}{\partial x} - \frac{\partial P}{\partial y} \right) dA$$

Användbart specialfall:

$$\text{area}(D) = \int_C -y dx = \int_C x dy = \frac{1}{2} \int_C -y dx + x dy$$

Exempel på användningar av Green's formel:

- a) Planimeter: verktyg som mäter area av områden
- b) Bevisa satsen om konservativa vektorfält på enkelt sammanhängande områden (s. 1101)
- c) Formel för area av polygon (nästa slide)

Exempel En polygon är ett område i planet som begränsas av ett antal räta linjer som inte skär varandra.

Om polygonen har hörn i

$(x_1, y_1), \dots, (x_m, y_m),$

uppräknade moturs, så ger

formeln $A = \frac{1}{2} \int_C -y dx + x dy$ att

polygonens area är

$$\frac{1}{2} ((x_1 y_2 - x_2 y_1) + (x_2 y_3 - x_3 y_2) + \dots + (x_{m-1} y_m - x_m y_{m-1}) + (x_m y_1 - x_1 y_m))$$

(se övning 16.4.21)

